

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre 6 kor. — fl. Negyedévre 3 kor. — fl.
VIDÉKEN: Félévre 9 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felolós szerkesztő és lejtulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓNYVÁLTAL:

Debreczen, Főtér Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Krüger tiltakozása.

Mikor a burok belátták, hogy a háborút tovább viselni nem lehet, hogy a lakosság nyomora nőttön nő, hogy a fegyverek ereje csökken és legyőzetés esetében szomorú sors vár az ország lakosságára, akkor belementek a béketárgyalásokba.

Kaptak olyan feltételeket, a melyeket becsülettel fogadhattak el. Olyan feltételeket, amelyeket egy nagyhatalom sem kapott volna fegyverátadás esetén a győztes ellenféltől.

Felépítik angol pénzből elpusztított farmjaikat, fegyvereit a lakosság megtarthatja, nyelvük használatától el nem tiltják őket, a legrövidebb idő alatt megkapják autonómiájukat, amely kárpótolni fogja függetlenségükért.

A jólét visszatér az országba, a lakosság csöndes és békés

munkájához láthat. A föld megint termékeny, az emberi kéz munkája áldásos lesz. Hadi sarcot nem rónak rájuk, birtokaik épségben maradnak.

Ezek után a bur harcosok és azoknak vezérei bizvást tehetették a fegyvert és megnyugvással mondhatják, hogy megtették kötelességüket.

Ezt a bizonyítványt az egész világ is készségesen kiállítja nekik. Leteszik lábaik elé a dicsőség koszoruját, elismerik vitézségüket maguk a győztes angolok is, akik most, a nagy háboru befejezése után nem fognak reterziót gyakorolni.

Bántódása senkinek sem lesz, sem a bur hadvezéreknek, sem a harcrosoknak, mint egykor Magyarországon, ahol vértörvényszék, hóhér működött és a bitó volt jutalma a vitézségnek, és a hazaszeretetnek.

Talán mindenki kiállítja azt a bizonyítványt a buroknak s a bur hadvezéreknek, csak egyedül Krüger, Transzvál volt elnöke nem. Ő tiltakozni fog, mert a bur állam bekobelezése nem formszerűség. Szavának egész erejével fog tiltakozni, de hol veszi az erőt szavához?

Az angolok csak a harcban álló burokkal állottak szóba. A harcban álló burok pedig, miután elnökük két esztendő óta távol van tőlük és csak ugynevezett passzív ellentállást tanusít, csak a helyzettel számoltak le és elutasíthatlan kötelességeket teljesítettek. Az Európában nyugodtan élő Krügerrel s környezetének nézetével tovább nem törődhetek. Éppen azért, az a kis epilógus, amely a békekötést Krüger tiltakozásával követte, nem egészen komoly és jelentőség dolgában a minimumra redukálódik.

Manchabalék két leánya.

Irta: Eugéne Fourier.

— Hogy van, kedves Beaupignonné?

— Csak megvolték valahogy, sak a labam ne hasogatua annyira. Hát ön, kedves Manchabalné?

— Jól menne a dolgunk, de Charlotte a fiatalabbik leányunk sok, nagyon sok gondot okoz. Ah, kedves Beaupignonné, ha tudná, mennyi keserőséget kell a szülőknek két leányért elszenvedni. Már olyan szülőket értek, akik komolyan törődnek gyermekeik jövőjével!

— Nekem mondja, kedves Manchabalné? Higyje el, a mi Lucienk is elég bajt okoz nekünk!

Nincs valami nagy örömünk a gyermekekben, bizony, kedves Beaupignonné. Tudja azt, hogy Henriette-ünk Katimínó hercegnek, egy gazdag orosz földbirtokosnak lett a felesége. Henriette nek mindjárt kezdetben nem volt inyére ez a házasság. De az apja telebeszélte a fejét:

— Légy a herceg felesége, leányom. Nyerd meg a francziák barátságának s teed szorosabbá a szövetséget.

S ő szorosabbá tette. A herceg ma-

gával vitte Oroszországba, de alig lépte át a határt, a czár elfogatta és száműzte Szibériába. Persze egy ál-herceg volt a bitang! S Henriette most ott van a messze idegenben, az uczára dova, mielőtt még megtanulhatta volna az orosz nyelvet. A szegény kicsike csak az olaszt érti. Erre ugyanis akkor tanítottuk, mikor az Operába készült. Szerencsére az oroszok szeretik a francziákat. Egy orosz gróf már is magához vette, a kinél nyugodtan várja, míg a válassi pórt elintézik.

De Charlotte, ez a lány végtelen sok bosszúságot okoz nekünk. Még alig nőtt ki a rövid szoknyából, már is szeszélyeskedik. Minden pénzünket ráköltöttük, hogy beirat-hassuk a konzervatóriumba, a ballet iskolába. Ő volt az első valamennyi között. Nem csoda, hisz ugy libben-lobban, akár csak a pille! Fel is lépett az Elysiana hangversenye alkalmával. A tenger sellői című balletben. Ott láta meg legelőször a báró és fülíg szerelmes lett belé. Engedélyt is kért, hogy eljöhessen hozzánk. Azután ő viselte gondját Charlottenak. Nem engedte meg, hogy továbbra is a Elysianába járjon. Boldogok voltunk, hogy ilyen szerencse ért bennünket, amiben jutalmát láttuk fáradozásainknak,

áldozatainknak. S képzelje csak, kedves Beaupignonné, Charlotte, az a kis liba tőnkre akarta tenni mindnyájunk boldogulását!

Tán mondanom sem kell önnek, kedves Beaupignonné, hogy milyen sikke, milyen finom uriember az a báró! A férjem nagyon szereti. De jobban szeretted volna, ha a nemessége régiebb lenne, mint emilyen. Tudja, a férjem mindig demokrata volt, de azért rokonszen ez a nemességgel is. Ez a gyöngéje. A báró családja a császárság korában kapta a nemességet és a báró lelkes bonapartista. A férjem is az, de egy idő óta fölhagyott vele. Már a mult esztendőben elhatározta, hogy nem lesz bonapartista. Én azt mondta a neki:

— Várj még egy kicsit.

De ő nem várt.

— Először is az állam kenyerét eszem, — mondotta ő. — S minthogy Franciaország a saját ákaratából lett köztársasággá, nem értem, miért ne tetszenék ez nekem is.

Igaza van. Azután meg... tudja kedves Beaupignonné, — de köztünk maradjon ám a szó — Marchand reméli, hogy megkapja a becsületrendet. Azt pedig,

Darvas Testvérek

dúsan felszerelt női- és gyermek-felöltő áruházában Debreczen, főtér, Hungária-kávéház mellett. **Újdonságok** női- és gyermek-felöltőkben, nap- és esőernyőkben, blousok, övök és nyakdíszek nagy választékban feltűnő olcsó árak mellett beszerezhetők

A magyar delegáció ülése.

— Távirati tudósítás. —

Elnök: *Andrássy* Gyula gróf.

Az ülés megnyitása után folytatják a hadügyi költségvetés tárgyalását.

Annál a kérdésnél, hogy a hadsereg részére történő szállításoknál, a magyar kispárnak is adjanak megrendeléseket. *Jekelfalussy* altábornagy kijelentette, hogy azt lehetőleg figyelembe fogja venni a közös hadügyi kormányzat.

Az új ágyúk tételénél

Münnich Aurél előadó azt javasolta, hogy ezt a kérdést a 38 millió rendkívüli kölcsönrel együtt tárgyalják. Megjegyzi, hogy a hadügyminiszter az albizottságban kijelentette, hogy az új ágyúknak csak a csöveit fogják az arzenalban készíteni. A többi részek versenytárgyalás útján fognak beszerezni. A hadügyminiszterium kilátásba helyezte a magyar ipárnak megfelelő részvételt.

A delegáció elhatározta, hogy a tételt a póthitel kérdésével együtt fogják tárgyalni.

Az egyesített tételnél

Holló Lajos: Egész társadalmi osztályok pusztuló félben vannak. Ezeknek helyzete nem bírja ki az újabb terheket. A katonai nyugdíjak már milliókra rúgnak. Életképes emberek nyugdíjazva vannak. A katonai szolgálatot meg kell rövidíteni, ha a haza nyelvén fog történni az oktatás, elég lesz két esztendő is. Hivatkozik a burhajáratra s a svájci katonaságra, hol nincs meg az a kaszárnya rendszer, mint minálunk. Ott tisztelik a nemzeti szellemet. A mi hadseregünkben azonban a magyar nemzeti szellemet kiakarják irtani, minálunk a nemzeti szellemet meg nem türik. Már pedig ha a nemzettől áldozatokat követelnek, mi is megkövetelhetjük, hogy tiszteljék jogainkat. A magyar baka még ma is az osztrák zászlóra esküszik. A Gotterhaltét minduntalan halljuk. Régen a császári kincstár adta a hadsereg zsoldját, de most a népek adják, jogunk van tehát nemzeti követelményeink kielégítését kérni. Határozati javaslatot nyújt be, melyben a korai nyugdí-

jazások megsemmisítését, a két évi szolgálati időt s azt kívánja, hogy a hadsereg vezényleti nyelve, zászlója, zímere magyar legyen.

Jekelfalussy altábornagy: Visszautasítja azt a gyanúsítást, mintha a tisztikar a kínai expedícióban szolgálai munkát végzett volna. A *Haubitz*-kérdésben visszautasítja ismét *Holló* azt a gyanúsítását, mintha azok már készen lennének. Egy sincsen készen.

Laszkár Gyula: Nem fogadhatja el a tételt, bár a szabadelvűpartnak tagja. Ámde látja azt, hogy a magyar nép annyira meg van adóztatva és ehhez még gazdasági helyzete oly nehéz, annyi tétel alatt nyög, hogy több tételt már nem lehet rá rakni kockázattal nélkül. A hadügyi költségvetés pedig, amint látjuk, folyton fokozódó újabb és újabb terheket akar a nép nyakába zúdítani. Ennek végül is útját kell állani már, meg kell menteni a népet s a magyar társadalmi osztályt a teljes tökrejutástól. Ezért nem fogadhatja el a tételt.

Rakovszky: Éljen! Éljen! Éljen!

Holló: Így kellene beszélni minden jó magyar embernek.

Rakovszky István a külügyminiszter nevében adott válasza megjegyzi, hogy az osztrák-magyar katonáknak szolgálai munkákra való használása szóbeszéd tárgya volt és *Holló* helyesen tette, hogy alkalmat adott a czáfolatra. Erdemes ezt megczáfolni. Csodálkozik, hogy a hadügyi kormány ily röviden válaszol az ellenzéknek. Helyette *Tisza* István, *Hieronymi* válaszolnak. Ugy látszik, a miniszter közjegyzői meghatalmazást adott nekik. Szemben az ő érveikkel vitatja, hogy ha tulságosan emelik a hadügyi költségeket, az ország anyagi erejébe teszik tönkre. A hadügyi kormány tavaly nem mert előállni a taraczk-budgettel, mert választások előtt álltunk. Most előáll: veszélyben a hadsereg, taraczkokra van szükségünk! Részletesen szól egyes hadügyi visszasságokról s véül kijelenti, hogy a költségvetést nem fogadja el.

Miklós Ödön: A biztonság olyan, mint a boldogság: aki bármelyiket önmagán kívül keresi, nem találja meg. Az örkényi ágyupróbák bebizonyították, hogy az aczél jobb. A bronz csak oly szabadalom, mely egyes gyáraknak tesz jó szolgálatot. Kívánja, hogy

aczélból öntessenek azok s hosszan vázolja ennek előnyeit. A tételt elfogadja.

Okolicsányi László: A hadügyi kormányzatban nincs meg a törekvés a takarékosságra, illetve arra, hogy a nemzetnek anyagi erejét is tekintetbe vegye. Már pedig az épen olyan egészségtelen állapot, mikor a nemzet fizikai erejét tulfeszítik, mint a hadsereg elhanyagolása. Meg kell találni az egészséges közöputat. Csatlakozik *Holló* határozati javaslatához, viszont ő benyújtja ama határozati javaslatát, melyet tegnap részletesen megokolt.

Szell Kálmán: Kötelességének tartja felszólalni ez ügyben. Az ujonczjutalék emelését illetőleg semmiféle közjogi sérelmet nem lát, mert ez a törvényhozástól függ úgy is, hogy megszavazza-e vagy nem? A kormány különben sem fog ehhez nyulni, csak szükség esetén. Itt közjogi sérelemtől abszolúte szó sincs, az ellen lehetne még kifogás, hogy milyen sorrendben szavazzák meg a szükségleteket. Ha az új ágyúkat megszavazzák, természetes, hogy emelni kell a létszámot. Viszont ha a létszámot nem emelnék, illuzóriussá válnának az új tervek. Consequent ez az egész költségvetés. A kormánynak pedig meggyőződése az, hogy erre szükségünk van s ezért ajánlja elfogadásra a tételt. (Helyeslés)

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 3.

Debreczen város jog- és pénzügyi bizottsága *Vecsey* Imre tb. főjegyző elnöklése alatt gyűlést tartott tegnap délután a városháza nagytanácstermében. A gyűlésen a tagok aránylag csekély számban jelentek meg, mert a hőség nem igen vonza a bizottsági tagokat gyűlésekre. A tagok csekély száma, meg talán a hőség oda terelték a tanácskozást, hogy egy óra lefolyása alatt egész sereg tárgyat bonyolított le a bizottság. A tárgyak legtöbbje apró,

bizonyára tudja már, hogy bevásárolták a bois-pigeoni község előjáróságába.

Szóval mindenfelől ránk mosolygott a szerencse. A báró olyan aranyos egy ember volt és mindent megszerzett. *Charlotte* számára, amit csak megkívánt. Boldogok voltunk mindnyájan, de ez a boldogság nem tarthatott sokáig. Szerencsére épp ott voltam... Képzélje csak, *Charlotte* egy majomba, egy valóságos majomba... Szinte piruloom kell belé. Nem is tudom, hogy elmondjam-e a dolgot.

— Csak mondja el, kedves *Manchabalné*. Hallgatók, mint a sir.

— Tehát szerelmes lett, belébolondult, egy — bohócba! Nohát, tessék a gyermekeket fölnevelni! Egy ingyenélő, egy csunya, utálatos alak, aki mindig csak a bolondját járja és aki egyre csak ezt bajtogatja:

— Hopszassza, hoplál! Hopszassza, hoplál!

Minduntalan pofon ütök, majd jobbról, majd balról; fellökik, hasba rugják... Szégyen, gyalázat! S a férjem meg egyre azt mondogatja:

— Biz Isteu nem tudom, hogy kire ütött ez a gyermek?

— Kedves *Manchabalné* asszonyom, épp így jártunk mi *Lucie*vel. Ő meg egy festőbe bolondult bele, egy borzas üstökű

alakba, akinek egész áldott nap ott lóg a pipa a szájában.

Óh, kedves *Beaupignonné*, egy festő mégis csak művészember, de egy bohóc! Még a lakásunkra is elmerészkedett, de kiutasítottuk. S *Charlotte*on nem fogott semmi. Hiába kérdeztük, faggattuk, hogy hát mi az ördög is tetszhetett meg rajta; nem felelt. Sőt még azzal ijesztgetett, hogy elhagy bennünket. Oh, be hallátlanok is azok a gyermekek! S azóta megint eljár hozzánk az az utálatos Pufi, az a vásári bohóc...

— Épp úgy, mint a *Lucie* piktora. Az is egyre a nyakunkon ül. Mikor a férjem először meglátta, majd hanyatt vágódott. De képzeljen csak el, kedves *Manchabalné*, egy nagy borzas fejű embert, kicsiny, görbe lábakkal!

— Végre aztán, kedves *Beaupignonné*, bekövetkezett az, aminek be kellett következnie. A mult csütörtökön történt. Reggel fölkeltem és már a reggelinél földütöttem a sőtartót. Mindjárt tudtam, hogy valami baj fog érní. A báró, aznap, szokása ellenére, úgy öt óra tájban jött hozzánk s ott találta a bobócot.

— Mi ez, ki ez? — kérdezte csodálkozva tőlem.

Borzasztó zavarban voltam. *Charlotte* befutott a szobájába. *Pufi* összeszedte a sátorfáját és odébb állott.

— De hát mi történt itt? — szólalt meg újból a báró. S minthogy nagy zavaromban egy kukkot sem tudtam szólni, vette a botját, kalapjátés távozni készült: — Engem ugyan nem tesznek lóvá.

S ekkor egy mentő gondolat villant meg az agyamban. Feláldoztam magam a gyermekemért.

— Báró ur — mondom, — egy szóra. *Leányom* ártatlan. Szégyenlem önnek bevallani és engem vessen meg, mert hozzám jött. *Charlotte* ártatlan, — ártatlan.

A báró odáig volt örömeben.

— Értem, értem... — mondta mosolygva. — Ismerem az asszonyokat. — Azzal elment és egy óra mulva egy gyönyörű karpaperczel tért vissza.

Feláldoztam magam, de megmentettem a leányomat!

— Ah, kedves *Manchabalné*, könnyek tolnak az ember szemébe...

— S este, amikor elmondtam a férjemnek a dolgot, lelkendezve kiáltott föl:

— Zulma, te egy valóságos hős vagy! Jöjj ide, hadd csókoljalak meg!

— Óh, *Marchand* ur, nagyon kedves ember.

személyes dolog volt ugyan, de akadt két-három érdekes tárgya is a gyűlésnek, a melyről a következő tudósításunk számol be:

Jelen voltak Vecsey Imre elnökön kívül: Kola János dr., Kovács József, Bechert Manó, Szántó Sámuel dr., Roncsik Lajos, Miskolczy Lajos, Nemess Kálmán, Mayer Emil, Ábrahám László, Bészler Károly és Varga Károly jegyző:

Két átirat.

A jog- és pénzügyi bizottság első két tárgya két átirat volt. Az egyikben Hódmező-Vásárhely város kér segítyt, egy, az alföldön felállítandó szanatorium javára. A bizottság, mivel nem tartja czélszerűnek a tödőbetegek részére az alföldön építendő szanatorium eszméjét, nem javasolja a kérelem teljesítését. A második Udvarhely-megyének átirata volt, melyben az adókezelésről szóló törvény egyrészének megváltoztatását kéri. A bizottság ezt pártolni javasolja.

Szeged város átirata.

Szeged város átiratot intézett Debreczen közönségéhez, melyben a vidéki színészet fellendítése iránt vannak megszívlelendő javaslatok. Azt kéri ugyanis Szeged város törvényhatósága, hogy szólítsa fel a törvényhatóság Debreczen három országgyűlési képviselőjét, hogy egyenként szólaljanak fel a képviselőházban a vidéki színészet érdekében, különösen hangsúlyozva a szubvenczió fel-emelését. A bizottság pártolólárg terjeszti az átiratot a tanács elé.

Az önálló vámterület.

Következett Nagyvárád város átirata az önálló vámterületre vonatkozólag. Feliratot intéznek ugyanis a képviselőházhoz, az önálló vámterület mellett és pártolás végett küldte meg Nagyvárád Debreczen városához. A bizottság azonban hamar átesett a dolgon, amennyiben, mikor Vecsey Imre elnök kijelentette, hogy „következik az önálló vámterület”, egyszerre hangzott fel minden oldalról:

— Pártoljuk, pártoljuk.

Varga Károly jegyző, ennél fogva félretette az aktát és folytatták a tárgysorozatot a kegydíjakon, melyeknek se vége, se hossza nem volt a tegnapi gyűlésen.

A gyámpénztári pénzek elhelyezése.

A gyámpénztárban elhelyezett pénzek kamataiból fennmaradt összegeket rendszerint a városi házipénztárba helyezik át. Így történt 1897, 98, 99-ben is, még pedig miniszteri jóváhagyással. Az 1900-ik évről hátramaradt mintegy 12 ezer korona, azonban még mindig a gyámpénztár kezelése alatt áll. A városi törvényhatósági bizottság feliratot intézett a miniszteriumhoz aziránt, hogy a 12 ezer koronát áthelyezhessék a házipénztárba és a város céljaira fordíthassák. A miniszter a leiratában azonban nem engedélyezte az átutalást, mire egy második felirat ment a miniszterhez, de hasonló eredménnyel. A jog- és pénzügyi bizottság előtt felolvasták a miniszter leiratát, melyben fentartja előbbi határozatát, de — ugymond — a törvény értelmében jogában áll a városnak az összeget 7—14 éves gyermekek segélyezésére fordítani. A bizottság a leiratot tudomásul vette.

Az elemi iskolák kibővítése.

Az elemi iskolák kibővítésére szinte égető szükség van már Debreczenben. Szeptemberre mintegy 11 új tanteremre van szükség és már sokat tanácskozott fölötté az iskolaügyi vegyes bizottság. A jog- és pénzügyi bizottság is foglalkozott tegnap

e kérdéssel. Aczél Géza városi főmérnök jelentése kapcsán került szóba a dolog. A főmérnök ugyanis tervet készített az iskolák kibővítése czéljából és mellékesen jelenti, hogy 72,000 koronába kerülne a kibővítés. Roncsik Lajos főszámvevő jelentése is mellékelve volt. A főszámvevő jelentése szerint fedezet nincs a 72,000 koronára, tehát ajánlja, hogy függő kölcsönt vegyen fel a város, valamint az két ízben ezt megelőzőleg történt. Azon aggodalmának ad azonban kifejezést Roncsik Lajos a jelentésében, hogy a folytonos függő kölcsönök nagy hátrányára vannak a városnak és hogy egy nagy kölcsön felvétele immár elkerülhetlenné váltott.

Szántó Sámuel dr. szól elsőnek e kérdéshez, melegen pártolva a főszámvevő jelentését. A rendes kölcsön — ugymond — határok között mozog, rendes törlesztési határidőkkel, de a függő kölcsön a levegőben lóg és a pénzügyi viszonyok folytonos változásának van kitéve. Ajánlja a főszámvevő javaslatát elfogadni, az ott kifejezett aggodalmakkal egyetemben.

A bizottság ilyen értelemben döntött, mire fél ótkor a gyűlés véget ért.

VIDÉK.

Épül a nádudvari iskola. Nádudvar városa tudvalevőleg hosszas kérelmezés után állami iskolát kapott. Az iskola helyszini rajza és tervezete régen elkészült s most már javában folyik az építkezés. Az állami iskola előre láthatólag impozáns arányu épület lesz, mely gyönyörűen fogja díszíteni Nádudvar főutcáját. Az iskola, mint nádudvari tudósítók írja, szeptember elsején okvetlenül megnyílik. A miniszter leirt Csánky Viktor tanfelügyelőhöz, hogy szeptemberig minden esetre kinevezi az új állami iskola tanítóit.

Agyonnyomta a fal. Hadhárról írja lapunk ottani tudósítója, hogy Papp Bálint 22 éves gazdát épülőfelben lévő házának egyik fala agyonütötte. A gazda magasabbra akarta vétetni a falat s mikor a tető alól kiszabadították, a gyámolok nem állottak elég erősen. Papp Bálint éppen ott állott, mikor egyszerre egyik fia felé kiáltotta: „Jöjjön onnan apám, mert dől a fal.” Az öreg Papp Bálint menekülni akart, de már nem volt ideje s a ledülő fal maga alá temette a szegény embert. Mikor a romok közül kibuzták, már haldoklott s rövid szenvedés után meghalt.

A szoboszlói polgári iskola tanuló hiánya. Minél inkább közeledünk az iskolai év vége felé, annál inkább nő a valószínűsége annak, hogy a szoboszlói polgári iskolának hatodik osztályát növendékhiány miatt be kell szüntetni. Egyelőre csak a hatodikot, de jövőre rákerül a sor az ötödik osztályra is, mert a két klasszisnak együttvéve nincsen tizenöt tanulója. A tanfelügyelő már régebben tett jelentést Wiasicsnak a szoboszlói polgári iskola eme növendékhiányáról, most pedig maga Szoboszló város képviselőtestülete, mint az iskola fenntartója foglalkozik a VI. osztály megszüntetésének kérdésével. A képviselőtestület Fekete Sándor polgármester elnöklété alatt június 8-án tart ülést e tárgyban, s akkor dől el a polgári iskola sorsa.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Sztrájkoló debreczeni kőmivesek. A debreczeni királyi törvényszék tegnap del-lótt mondott ítéletet azon sztrájkoló kőmivesek felett, a kik 1901. márczius 21 én magánosok elleni erőszakot követtek el. Az ítéletet O áh Mi lós dr. törvényszéki elnök hirdette ki. A törvényszék Bujdosó Istvánt 2 havi, Török Gábort 6 heti, Kovács András 2 havi, Presowszky Lajost 3 havi fogházra ítélte. Kisebb büntetést kapott Papp Lajos, 8 napi fogházat. Háromtól nyolcz napi fogházbüntetésre ítéltettek Vedres József, Kovács Mihály, Monoki Sándor, Kocsis András, Török János és Varga Bálint. — Az ítélet jogerős.

UJDONSÁGOK.

Egy kivándorolt debreczeni milliomos levele.

Aki örökösöket keres.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 4.

Érdekes levél érkezett tegnap Boczkó Sámuel rendőrfőkapitányhoz. Egy Nagy Sámuel nevezetű francia ember, aki egy 1804-ben francia földre vándorolt debreczeni Nagy Sámuelnek a fia, keresi itthon az atyafiságát, valószínűleg azért, hogy vagyonát legyen kire testálnia, amennyiben már 87 éves aggastyán. A levelet hű magvar fordításban ide iktatjuk, hadd mondja el az egy kivándorolt debreczeni ember élete történetét. A levél így hangzik:

Monsieur le Főkapitány!

Van szerencsém önt egy szivességre kérni, a mely már igen gyakran és régóta szükségessé vált a nélkül, hogy eredményt érhetünk volna el.

Bocsánatot kérek első sorban, hogy francziául írok, de ez lévén az egyedüli nyelv, amhez értek és igen valószínű, hogy ön is jártas benne.

Kérésem a következő:

Egy Nagy Sámuel nevezetű debreczeni születésű ember, aki 1763. körül született, Nagy Sámuel és Jeanne Taleur szülőktől (az utóbbi név esetleg helytelenül írdoit) Cressé-be, Franciaországba vándorolt, körülbelül 1804-ben és ugyanekkor meg is nősült. Jelenleg egy már 87 éves fia él itt Cressében és ugyanitt laknak az örökösei is. Ez a család nagyon szeretné tudni, vajjon az ősei: Nagy Sámuel és Jeanne Taleur tényleg Debreczenből származtak-e és hogy vannak-e még rokonai Debreczenben. A családnak mindez ideig nem sikerült valakit találni, aki őket ebben az ügyben felvilágosította volna. Amikor önt arra kérem, hogy engem értesíteni sziveskedjék, azt annak méltóztassék tulajdonítani, hogy Fritz Dörge, budapesti bank czég, a melylyel összeköttetésbe állok, hívta fel erre figyelmemet, mint olyan emberre, aki ez ügyben leginkább tudna felvilágosítást adni. Biztosítom önt, hogy nagyon hálás leszek ha levelémre válaszol és nekem részletes

felvilágosításokat nyújt. Fogadja előre is hálás köszönetemet, miuek utána maradtam hálás tisztelője

H. Charrier
Cressé város polgármesterének titkára.

U. i. Nagy Sámuelnek, aki Debreczenből ide költözött, Debreczenben egy pap fivére volt és vagyonos családhoz tartozott. Hogy miként és miért jött Cressébe azt nem tudai és mindig fájlalta, hogy nem térhetett vissza Magyarországra. 1820-ban halt meg. A fia, a ki jelenleg 87 éves, akkor még igen fiatal volt és így csak homályosan emlékszik vissza az atyjára.

Debreczenben mintegy 300 Nagy nevezetű család lakik, akiknek egy harmadrésze származik a kétszáz év előtti Nagy családból. Így tehát nehéz dolga lesz Boczkó főkapitánynak részletes utbaigazítást nyújtani a francia atyafi őseire vonatkozólag.

Iskolaszéki gyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Népes iskolaszéki gyűlést tartott tegnap délután a róm. kath. hitközség dr. Wolafka Nándor püspök-plébános elnökelete alatt. A gyűlésen több fontos tárgy került szónyegre.

Elsőben az iskolalátogatók előterjesztették első jelentésüket, melyek között nagy figyelmet keltett Várady Károly főgymnasiai igazgató nagy pedagógiai tapintatra valló jelentése. E jelentések általában abban domborodnak ki, hogy az eredmény úgy a fiu-, mint a leányiskolában, a tanévnek betegség által történt megszakítása daczára jó. Az iskolai állapotok azonban tarthatatlanok, különösen a fiu-kolákban, a hol hat tantéremben 650 fiu szorong. Egy osztályban 120—140 gyermek van. A második osztály 160 növendéke két csoportra van osztva, felváltva, egyik délelőtt, a másik délután hallgat előadást.

Ezek alapján határozatba ment, hogy a hitközség egy nyolc tagú bizottságot küld a főispánhoz és polgármesterhez, mint a törvényhatóság fejeihez, amely bizottság rá fog mutatni, hogy ily viszonyok között, az 1868. évi 38. t. cz. az általános iskolakötelezettségről illuzoriussá válik, miért is kérelmeztetik, hogy Debreczen szab. kir. város, mint minden felekezeti iskoláinak fenntartója, az ev. ref. népiiskolák rendezésével egyidejűleg a kath. iskolai mizériák orvoslásáról is gondoskodjék.

Iskolaigazgató előterjeszti, hogy az iskolalátogatások nem kielégítők. E baj az előbbinek következménye s annak megszüntével szintén orvosolva lesz.

Végül megállapították, hogy az évről vizsgálatokat június 16—22 ikéig tartják meg.

Öngyilkos honvéd százados.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 4.

A debreczeni 3-ik honvéd gyalogezred egyik közismert, rokonszenves őrvendő századosa Schneller Károly teg-

nap délután agyonlőtte magát. Azonnal meghalt!

Ez a megdöbbentő eset volt a tegnapi napnak szomorú szenzációja.

Szomorú szenzáció — és némi részben érthetetlen is. Hatvan esztendővel, ősz fűrtökkel dobni el az életet — nem épen mindennapi dolog. Egy küzdelmekkel tejes élet alkonyán revolver lövéssel fejezni be a sok esztendő tiszteletes, becsületes, komoly munkáját — elképzelhetetlenül szomorú eset. Nagy, erős szenvedelmeknek kellett átviharozni az öngyilkos lelkén, nagyon sok fájdalom, keserűség foghatta el a szívét, hogy erre a végzetes lépésre elhatározta magát. Gyászba borult családja, tisztársai, ismerősei töprengve állanak holtteste mellett, de az előtölülő kérdésekre alig tudnak választ adni.

Miért tette — ki tudja?

A csendes, rideg halott nem ad rá választ — más pedig aligha fogja megfejtetni a rejtélyt, a szomorú, titokzatos elmulás igazi okát.

Az öngyilkosság részleteiről különben tudósítónk az alábbiakat jelenti.

A százados életéből.

Schneller Károly, a harmadik honvédgyalogezred kezelő századosa, általánosan tisztelt, rokonszenves ember volt. Negyven évvel ezelőtt került Debreczenbe és mikor a honvédséget felállították, mint hadnagyot, az ugynevezett tan-zászlóaljba osztották be őt is. Azóta állandóan Debreczenben lakik, családot alapított, három szép gyermeke is született házasságából. A százados igen rokonszenves, szeretetreméltó ember volt. Komoly buzgalmát felebbvalói mindig méltányolták, tisztársai pedig jó modoráért, férfias, gavalléros tulszónságaiért szerették.

Rendes életet folytatott, családjával az igazi szerelmet kötötte össze. Öngyilkosságára senki még csak gondolni sem mert, hiszen katonás rendszer és pontosság szerint volt beosztva az élete. Annál szomorúbb és megdöbbentőbb tragédiája.

Az öngyilkosság.

Schneller százados tegnap délelőtt a rendes időben ment a honvéd laktanyában lévő irodájába. Elvégezte dolgát és egész jó kedvvel sietett haza délelben családjához.

A Péterfia-utca 80-dik számú házban lakott az utcái részen. Kedélyesen beszélgetett ebéd alatt is családjával és semmit sem árult el szomorú tervéből. Fél háromkor bement az ebédtől melletti szobájába. Családjának csak annyit mondott, hogy pihenni akar. Behuzta maga után az ajtót, elővette szolgálati revolverét, hozzá támaszkodott az asztalhoz és egymásután háromszor lőtt a halántékába.

A harmadik lövés volt a halálos. Kettő ugyanegy löcsatornába ment.

A lövés zajára felesége és leánya rémülten rohantak be a szobába. Az öngyilkos százados akkor már élet nélkül feküdt a szoba közepén. A lövés helyéről patakzott a vér, amely elborította arcát teljesen.

A kétségbeesett család először is a honvéd laktanyába küldött orvosért. A szolgálatban levő orvos több tiszttel együtt azonnal Schnellerékhez sietett, de már segíteni nem tudott. Schneller Károly néma, hideg halott maradt.

Az öngyilkosságról azonnal értesítették Bodnár ezredest, Kaffka brigadéroszt, akik-

nek intézkedésére a holttestet kiviszik a honvéd csapatkórházba felboncolás végett.

Az öngyilkosság oka.

A százados öngyilkosságának okáról kétféle verzió kering. Az egyik szerint a hatvan éves ember sokszor panaszkodott gyógyíthatatlannak hitt betegségéről. Tisztársai, barátai most az öngyilkosság után határozottan emlékeznek Schueller ilyes kijelentéseire, amelynek akkor nem tulajdonítottak nagyobb fontosságot.

A másik verzió a nehéz életviszonyokról szól. Talán ez volt oka szomorú tetének.

A temetés.

A család a temetésre vonatkozólag tegnap délután még nem tett intézkedést. Az eddigi megállapodások szerint azonban csütörtökön fogják eltemetni az öngyilkost.

A gyászoló család iránt különben a részvét óriási mértékben nyilatkozott meg. A honvéd tisztikar tagjai tegnap egyenként kondoleáltak a mélyen sajtott özvegnél.

A szomorú eset különben városszerte mély és igaz részvétet keltett.

* **Személyi hír.** Szávay Gyula, iparkamaránk jeles titkára, holnap délután érkezik haza Győrből, hol régi állásának végső funkcióit látta el. A kamara titkára mindjárt hazatérése után néhány nappal megkezdí vidéki körutját. Szávay bejárja a kamara egész területét a hivatalos bemutatókon kívül megvizsgálja a kamara hatósága alá eső helyiségek ipari és kereskedelmi viszonyait.

* **Adóarányosítás az ipartestületen.** Az ipartestület gyors tempóban bonyolítja le azt a rengeteg munkaterhet, melyt az iparosok adójának arányosítása rótt reá. Tegnap a szappanosok önadóztatták meg magukat. Az adórendező tárgyalásokat Tóth Kálmán jegyző vezette. Ugyancsak tegnap rendezték adóikat a hentesek és mészárosok, kik elfogadták a pénzügyigazgató szerkesztette kivetési lajstromot, mely a levágott barmok alapján készült. Ez a lajstrom fog érvényben maradni az új, általános adókivetésig.

* **Tanítónő-vizsgák a Dóczy-intézetben.** A Dóczy Gedeon igazgatósága alatt álló tanítóképződében most folynak a tanítónőjelöltek képesítésének írásbeli vizsgái. A jelöltek hétfőn neveléstani, tegnap matematikai tételt dolgoztak ki. Az írásbeli vizsgálatok egész héten át tartanak. A szóbeli képesítés vizsgái csak e hónap második felében lesznek.

* **Az új bankó.** A: Te, van már öt venesed?

A: Van bizony! Itt van ni!

A: No ez nagyszerű! Akkor adj kölcsön tiz forintot!

* **A főreáliskola érettségi vizsgálatai.** A főreáliskolában két hét múlva lesznek a szóbeli érettségi vizsgák. A VIII. osztály évről vizsgái meglehetősen rossz eredménnyel végződtek, amennyiben a növendékeknek egyharmadrésze résztint kimaradt, részint megbukott. Az írásbeli vizsgák eredménye még nem ismeretes. Az eddigi évek uzusától annyi eltérés lesz, hogy az ideán nem küld a miniszter kormánybiztost a szóbeli vizsgálatokra, csak debreczeni hivatalos közegével, Géresi Kálmán tankerületi főigazgatóval képviselteti magát.

* **A hentések választmányi gyűlése.** Az ipartestület hentes szakosztálya tegnap délután 4 órakor választmányi ülést tartott. Az ülésen a tagok sokatlan nagy számban jelentek meg, pedig mindössze néhány kisebb fontosságú kérvény elintézése volt a tárgysorozatban. A kérvények feletti határozat után a gyűlés öt órakor véget ért.

* **A Dobos pavillon körüli tér kikövezése.** Oláh Károly városi tanácsnok, érdekes eszmét vetett fel a tegnapi táncülésen. Maga az eszme nem is annyira érdekes talán, mint inkább hasznos és szükséges, mert sziate tühretelenné vált már az az állapot, amit a Dobos-pavillon körül nyáron a por és eső idején a pocsolya idéz elő. Oláh Károly javaslatba hozta a tér kikövezését és természetesen általános vizsgálataira talált a városi tanácsülésen. Örömmel fogadja azonban a tervet a nagy közönség is, mert mindenki helyesli azt, hogy egy szép park-észlelet annyira elcsúfított részlet öszhangba hozassék a pompás környezettel. A mai napon Oláh Károly tanácsnok és Aczél Géza főmérnök helyszíni szemlét tartanak a Dobos-pavillon körül és részletes tervet nyújtanak be a tanácshoz, hogy minél hamarabb elkészüljön a tereg kikövezése.

* **Az ügyvédi kamara javaslata.** A jogi szakoktatás tervezett reformját decentralizált uton óhajtja megalkotni a miniszter. A jogi testületek mindegyikéhez, így a debreczeni jogakadémia tanárkarához, valamint az ügyvédi kamara elnökségéhez leiratot intézett a miniszter, melyben a jogi szakoktatás reformja dolgában véleményes javaslatot kér. A jogakadémia tanárkara, Bartha Béla dr. referálása mellett már régebben elkészült a munkálatával s azt fel is terjesztette Plósz Sándor miniszterhez. Az ügyvédi kamara állandó választmánya Szilágyi Imre elnöke alatt szintén ülésezett a reform ügyében, a felterjesztendő javaslatot is megszövegezte s munkálatát tegnap nyújtotta be a kamara választmányához. A választmány a napokban tartandó gyűlésén foglalkozik az állandó bizottság véleményes javaslatával. Előre is sejtjük, hogy ha a numerus clausus behozatalát nem is ajánlja a kamara, de az ügyvédek mindent elfognak követni országszerte, hogy az új jogi szakoktatás ennél több megszorító intézkedést foglaljon magában, vagy legalább is a végleges kvalifikációt tegye sok feltételtől függővé. Nevezhetjük ezt az utókor iránti irigységnek, vagy a konkurencziától való félelemnek, sőt talán a létérdek védelmének is, mindegy, az ügyvédek általános erőlködése a mai rendszer ellen mégsem korrekt dolog. Épen a fentiek miatt kíváncsian nézünk a debreczeni ügyvédi kamara véleménye elé.

* **A lawntennisz pályák és a városi tanács.** A nagyerdői lawntennisz-pályák körül némi akadályok merültek föl az egyes játszó társaságok nemtörődömsége miatt, amiért is a városi tanács szigorú intézkedést tett a tegnapi ülésen. Ugyanis minden esztendőben újra kell kérelmezni a tennisz-pályák használatát, egyuttal az évad elején szokták lefizetni a 10 korona jog-

elismerési díjat. Mintegy 6 társaság azonban ez évben mindezt elmulasztotta. A tanács tegnapi ülésén elhatározta, hogy utasítja a nagyerdői felügyelőt, hogy tudomására hozza a társaságnak az intézkedést. Ha mindezek után a kérelmezést mégis elmulasztaná, a felügyelő a pályákat befogja szüntetni.

* **A tegnapi halottak.** Debreczen város területén a tegnapi napon a következő halálesetek fordultak elő: Daku Róza 2 éves gyermek, Eötvös-u. 39. Molnár András 81 éves szegényházi ápoló, köz-kórház. Özv. Kovács Ferenczné 77 éves, köz-kórház. Özv. Csöreg Lászlóné 77 éves, Vigkedvü Minály-u. 43. Faragó Mihályné 67 éves, Barna-u. 14.

* **Kivándorlók Debreczenben.** Miskolcra a múlt héten két napon keresztül tanácskozott a kivándorlás elleni kongresszus. Ha jól tudjuk, talán üdvös határozatokat is hozott a nép gazdasági éle ének fellendítésére. Ugy látszik azonban, hogy a kiket ez tulajdonképpen legjobban érdekelné — a jó nép — nem vesz tudomást a mozgalomról, hanem tömegestől hagyja el a hazát annak dacára is. Tegnapelőtt este fél 11 órakor a Budapest felé robogó vonat tizenegy kocsija kivándorlókat hozott Debreczenbe. Több mint százötven felvidéki munkás — feleségestől, gyermekestől sorongott a III-ad osztályu kocsiban. Amerikába készül valamennyi, könnyű szívetel hagyva itt a haza földjét. A kivándorlókkal igen sokan beszélgetve elegyedtek. Jellenzi őket az az erős bizalom és reménység, a melyet az új hazához fűznek. Pedig hát minél távolabb hagyják hátuk mögött a haza földjét, annál erősebben nő előtük az amerikai élet bizonytalansága.

* **Szabó Károly esperes temetése.** Az oly hirtelen elhunyt Szabó Károly bihari esperest tegnap hazaszállították lakóhelyére, Nagy-Kereki községbe, hol a lelkészlakban ravatalra helyezték. Az ország minden részéből számos részvétellel és tévítárral érkeztek a gyászoló családhoz. A bihari egyházmegye gondnoka, Ritoók Szigmond, nagyváradi királyi táblai elnök már gondoskodott az elhunyt esperes helyének ideiglenes betöltéséről. Szabó Károlyt, az egyházmegyei ügyek vezetésében a traktus legidősebb tanácsbírája, Biró János, örvéni és tévítárral fogja helyettesíteni. — A temetés ma délelőtt tíz órakor lesz s azon Kiss Áron püspök megbízásából Eröss Lajos teológiai tanár képviseli a tiszántúli egyházkerületet. Az egyházkerület szép koszorút helyez a ravatalra, részvéte és mély fájdalom jeléül. A temetésre Debreczenből is igen sokan vannak Kerekibe.

* **Tűzoltók gyűlése.** Az országos tűzoltó-szövetség központi választmánya az egi gyűlés ügyében június hó 8 án ülést tart Budapesten. Az ülésen Debreczenből részt vesz Publik Ernő, a tűzoltó egyesület helyettes főparancsnoka.

* **Igyunk szónsavval telített obesi ártézi forrásvizet, vegytiszta, legjobb, leg-egészségesebb, legüdítőbb ital.** Ládákban házhoz szállítva félliterenként 4 fillér, szénsav nélküli ivóvíz másfél literes üvegenként 3 fillér. Kapható mindenütt. Főraktár Piacz-utca 7. szám.

* **Öreg honvédek értekezlete.** Az országos honvédegyesület legutóbb a fővárosban tartott ülésén Debreczenből jelen voltak Hegedüs Pál elnök, Propper Mór alelnök, Horváth Pál ezredes, Borzsovay Jenő őrnagy. A gyűlés a nyugdíjak felemelése ügyében határozott s az elesett hősök emlékére g ászistentiszteletet tartott. Öreg honvédek a gyűlés alkalmából két napot töltöttek a fővárosban.

* **Égő ember a vonat tetején.** A műhely telepen végzetes szerencsétlenség történt tegnap a telep egyik szorgalmas munkássával, Ökrös Sándorral. A sajnálatos baleset, mely súlyos beteggé tette egy család kenyérkeresőjét, úgy történt, hogy Ökrös Sándor, a vasúti kocsik lámpásainak kipróbálása végett nagyobb mennyiségű petrolumot vitt magával egyik kocsii tetejére. Az első lámpás megtöltése után egy hosszú kanócz segítségével azt meggyújtotta. Az égő kanóczot véletlenül nem a mellette lévő bádogtokba dugta vissza, hanem a petrolummal telt kannába. A gyúlékony anyag nyomban lángot vetett és szétrobbantotta a kannát. A lánggal égő petrolum szétömött az Ökrös Sándor ruháján s egy pillanat alatt lángba borította a szerencsétlen embert. Ki tudja, mily végzetes kimenetelre lett volna a szerencsétlenségnek, ha munkás társai-ban gyors segítyt nem nyer, kik nyomban ott teremték az égő ember mellett és nyomban eloltották a tüzet. Ökrös Sándort, ki jobb lábán — melyről a ruha teljesen lefeggett, — súlyos égési sebeket szenvedett, kocsia szállították lakására, hol a pálya-orvos azonnal kezelés alá vette.

* **Elfogott sertéstolvaj.** Szabad óráiban, a mi melleleg legyen mondva, gyakran előfordul, — Dózsa György éjjeli kirándulásokat szokott végezni. Ilyenkor mindig kerül a házához valami egy kéz alatt. Mult évben, bekalandozta az országot s mindenütt követett el kisebb-nagyobb lopást. Utóbb sertésekkel kereskedett, de már ehhez nem értett olyan jól s a marhalevelek miatt többször kellemetlen helyzetbe jutott, melyből csak gyors eltűnésével menekülhetett meg. Pár nappal ezelőtt Gyomán Urm Józseftől szállított el annak tudta és bejegyzése nélkü két hizott sertést. A lopás kitudódott és Dózsa György kénytelen volt menekülni. Hazajött Debreczenbe, azt hívén, hogy itt nyugton lehet. Csalódott, mert Dobos rendőrbiztos a csendőrség táviratára felkutatta buvhelyét, elfogta és erős fedezet mellett a tegnapi déli vonattal Gyomára kísérték.

* **Az országghírű szegedi kenderzsákok, vízmentes ponyvák, vitorlavásznak és jutta-zsákok egyedüli raktára Wiener Adolf kölcsön zsák- és ponyva-üzletében, Debreczen, Kossuth-utca 27.**

* **Valódi prágai sonka** egész nyáron kapható Tóth Kálmán fűszer- és csemegeüzletében, hol pár nap mulva nagy-mennyiségű törmelék csokoládé is érkezik s míg a készlet tart. 1-20 krajczárért lesz elárusítva kilója.

* **A rabsegélyző egylet köréből.** A f. évi május hó 11-iki közgyűlés óta rabsegélyző egyletünk pénztárába a következő urak voltak szivesek az egylet céljaira adományokat küldeni be: Goldberger Adolf tanudijában 4 koronát, Konrád Sámuel ügyvéd ugyancsak tanudijában 20 koronát, Lukács Ármán számára megítélt szakértői díjában 10 koronát. Debreczen 1902. június 2. Benyáts Emil rabs. egyll. pénztárnok.

* **A debreczeni függetlenségi kör táncvizgalma.** A debreczeni függetlenségi kör házalapja június 15-én vasárnap, a nagyerdei nyári vígadóban szavalással és hangversenyyel összekötött táncvizgalom rendez. A táncvizgalom este 8 órakor kezdődik. Belépti díj 2 korona. Jegyek előre válthatók a kör helyiségében és este a pénztárnál. A hangverseny műsora: 1. Nyitány. Kiss Béla zenekara által. 2. Alkalmi beszéd. Irta és előadja dr. Király Péter. 3. Kurucz dalok. Előadja Nagy András zenekísérettel. 4. Vig szavalat. Előadja Kerékgyártó László. 5. Népdalegyveleg. Goll Jánostól és székely népdalok Veres J.-tól. Előadja a Munkás dalegylet.

* **Jóváhagyott szerződés.** Tegnap lapunkban hosszasan foglalkoztunk azzal a felmerült akadályal, amely a csendőrség és a város közötti szerződés körül merült fel. — A csendőrség ugyanis a szerződés értelmében június elsején kellett, hogy átvegye a közbiztonsági szolgálatot a város külterületén. Ez meg is történt, de a városi tanácshoz még nem érkezett le a miniszteri jóváhagyás és így a hétfői tanácsülésen tanácsalanel állottak a tanács urai, amíg végre egy a miniszterhez intézett távirattal el nem döntötték a fogas kérdést. A belügyminiszter a távirati kérdésre, hogy tudomásul veheti-e a tanács a csendőrpáncsnok jelentését, a következő távirati választ adta:

Távirati jelentésre értesitem Nagyságodat, hogy a csendőrlaktanya építési költségeit jóváhagyom. Addig is, míg a csendőrségi szolgálat ellátására vonatkozó szerződést leküldöm, szükséges, hogy a csendőrség működését a közbiztonság érdekében azonnal kezdje meg. Belügyminiszter.

* **Pályadíjnyertesek.** A debreczeni Hittanszaki Önképző-Társulat által hirdetett pályázatok eredménye a következő: 1. Egyházi beszédért díjat nyert Nánássy Lajos esk. fel. 2. Egyháztörténelmi munkáért Hajdu Péter 2 th. és Nagy Lajos 3 th. 3. Imádságért Kónya Gábor 2 th. 4. Exegézisért Nánássy Lajos esk. felügyelő.

* **Vizsgálatok** a debreczeni ev. ref. egyház leánynevelő intézetében. Az ev. ref. leánynevelő intézetben az iskolai évet záró vizsgálatok a következő sorrendben tartanak: A) A felsőbb leányiskolában: Június 16-án az I-ső, 17-én a II-ik, 18-án a III-ik, 19-én a IV-ik, 20-án az V-ik, 21-én a VI-ik osztály vizsgálatok. B) Az elemi iskolában: Június 13-án d. e. a III. és IV-ik, 13-án d. u. az I. és II-ik osztály vizsgálatok, 14-én a gyakorló iskolai I-IV-ik osztály vizsgálatok. C) A tanítónőképző intézetben: I. osztályvizsgálatok: Június 20-án az I-ső osztály, 21-én a III-ik osztály vizsgálatok. —

II. Képesítő vizsgálatok: Június 2-3-4-én írásbeli vizsgálatok, 5-6-7-én próbatanítások. Június 26-27-28-dikán szóbeli vizsgálatok. — D) Magántanulók vizsgálata: Június 23-dikán írásbeli, június 24-25-dikén szóbeli vizsgálatok. Június 15-én délután 5 órakor iskolai évet záró ünnep. A felsőbb leányiskolai s tanítónőképző intézeti magántanulók a vizsgálatot megelőzőleg kötelesek írásbeli dolgozataikat, rajzaikat, kézimunkáikat bemutatni; a magánvizsgálatra író- és rajzeszközökkel, az idegen nyelvek szótáraival megjelenni. Minden írásbeli vizsgálat s a képesítő szóbeli vizsgálat naponként délelőtt 8 órakor, a felsőbb leányiskola, elemi iskola, a tanítónőképző intézet osztályvizsgálata és a magántanulók szóbeli vizsgálata naponként délelőtt 9 órakor kezdődik. A szóbeli vizsgálatok nyilvánosak. Ezekre s az évszázó ünnepekre a t. cz. szüléket s az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja a debreczeni ev. ref. egyház leánynevelő intézetének igazgatója.

* **Állástkeresők figyelmébe.** A tegnapi tanácsülésen sok fontosabb és üd- vös dolgok között apróságok is felszínre kerültek. Így például az emlékkerti illemhelynek, — mely már egy hónap óta teljesen elkészült — még mindig zárva tartása miatt is meginterpellálták a főmérnököt. A főmérnök azzal védekezett, hogy nem kap az épület őrzésére alkalmas embert, aki fizetés nélkül vállalkoznék az őrzésre és megelégedne csupán azon szerény jövedelemmel, a mit az épületet használó közönség fizetne. Erre a tanács tagjai közül többen oda nyilatkoztak, hogy meg kell állapítani bizonyos igen mérsékelt tarifát és mindjárt akad valamely szegény ember vagy asszony, a ki vállalkozik. Jelentkezzenek tehát az erre hajlandó egyének a városi mérnöki hivatalban és az állást azonnal elfoglalhatják.

* **Vizsgálatok az izr. elemi iskolában.** A debreczeni izraelita elemi iskolákban a tanévet bezáró nyilvános vizsgálatok a Simonffy-utcai iskola földszinti helyiségében a következő sorrendben fognak megtartatni: Június hó 15-én vasárnap: Délelőtt az I-ső leányosztály. Délután az I-ső fiuosztály. Június hó 16-án hétfőn: Délelőtt a II-ik fiuosztály. Délután a II-ik leányosztály. Június 17-én kedden: Délelőtt a III-ik fiuosztály. Délután a III-ik leányosztály. Június hó 18-án szerdán: Délelőtt a IV-ik leányosztály. Délután a IV-ik fiuosztály. Június hó 19-én csütörtökön: Délelőtt a) IV-dik b) V-dik fiuosztály. — Délután a negyedik és hatodik leányosztály. Június hó 20-án pénteken: Délelőtt 9 órakor évszázó ünnepély a Deák Ferencz-utcai nagytemplomban. A vizsgálatok délelőtt 8 és délután 3 órakor kezdődnek. Az iskolaszék és képviselőtestület t. cz. tagjai, valamint a t. cz. szülők és tanügybarátok tisztelettel kéretnek, hogy a vizsgálatokon megjelenni sziveskedjenek. Az iskolaszék.

* **Jótékony adományok.** A május 24-én tartott zenedei hangverseny alkalmával a tanári segélyalapra felülfizettek: dr. Kenézy Gyula ur 10 koronát, Darvas Izidor 2 koronát, Nagy Janka kisasszony 2 koronát, összesen 14 koronát, mely adományokért a tanári kar nevében is, őszinte

köszönetemet nyilvánítom. Debreczen, 1902. június 2. — Tóth Béla, a zenede pénztárosa.

* **Kéréslem.** Nagyon kérem mindazokat, kiknek volnának birtokukban Debreczen város régi multjából, a városról, vagy egyes épületeiről rajzolt, nyomtatott, festett, vagy bármiféle természetű képek (esetleg mesterlevelek czimképei) vagy a debreczeni nép- és diákviselőtről felvett rajzok — sziveskedjenek engem értesíteni, hogy azokat megtekinthessem. Lovász János, a debreczeni első takarékpénztár titkára.

* **Elveszett kanári.** Tegnap d. u. Péterfia-utca 14. számú házból elrepült egy kanári. A szives megtaláló ugyanott illő jutalomban részesül.

TÁVIRATOK.

Letartóztatott kereskedő.

Zágráb, június 3. Kolmann S. legnagyobb kézműáru kereskedőt, Winter Antal lajbachi Schumi-czég prokuristáját letartóztatták. Mindketten közreműködtek a Schumi-czég hamis bukásában.

A pécsváradi választás.

Pécsvárad, június 3. Ma kezdődött a választás Pécsváradon. Este Egri függetlenségi 637, Vedella néppárti 660, Kerner 245 szavazatot kapott.

Agyonlőtt fiu.

Szombathely, június 3. Arany Zoltán uradalmi ispán Tardóházán agyonlőtt egy béres fiut. A fiut előbb megfenyítette és az kapával rontott az ispánra. Az ispán vaktában lőtt és talált.

A delegációzlóból.

Budapest, június 3. A delegációban tegnap a részleteket tárgyalták le. Szombaton kerül a sor a szavazásra.

Merénylet a párisi rendőrfőnök ellen.

Páris, június 3. Lépine rendőrfőnököt, a mikor a kórházba ment, hogy meglátogasson egy rendőrt, a ki egy verekedés alkalmával megsebesült, revolverlövésekkel támadta meg egy embercsoport, a mely a kórház előtt összesződött. A rendőrfőnök nem sebesült meg. A merénylők elszöktek. A vizsgálat folyik.

INGATLANOK FORGALMA.

Eperjesi Imre és neje Vincze Mária veszik a debreczeni 4229 sztjkvben foglalt 1246 □ öl ujosztású földet Zöld István és neje Dalmi Sárától 480 kor.

Boruzs Imre és neje Harangi Juliánna veszik a debreczeni 9788 sztjkvben 5127 hrsza foglalt 1440 □ öl tégláskerti szőlőt Balog János és neje Gurzó Borbálától 1600 kor.

Pap Gábor és neje Csáki Juliánna veszik a debreczeni 8647 sztkvben foglalt 4 hold 500 □ öl ondódi földet Pap István-tól 1200 kor.

Schaff János veszi a debreczeni 4467 sztkvben 3995 hrsza foglalt 1212 □ öl Sesta kerti szőlőt Tóth Mária Horváth Tamásné-tól 6000 kor.

Veres Mihály és neje Szabó Sára veszik a debreczeni 5810 sztkvben foglalt ujosztású földet Csóka István és neje Baranyi Zsuzsánnától 1440 kor.

Schaff János veszi a debreczeni 87 sztkvben foglalt 11 hold 957 □ öl ujosztású földet Fekete Antal és neje Kecskeméti Juliánnától 7400 kor.

Közönség köréből.

Méltóságos Wolafka Nándor dr.
püspök urnak

Helyben.

Méltóságos és Főtisztelendő Püspök Ur!

Mi alulírottak s velünk együtt a róm. kath. szentegyház hívei, miután számunk sokasága korlátozó bennünket hódolatunknak és tisztelgetésünknek személyes jelenlétünk által való nyilvánításában, a közvélemény szószólója útján tartjuk legszentebb kötelességünknek, hogy őszinte szívünkben eredő köszönetet nyilvánítsunk Méltóságodnak azon szíves tautításaiért s fáradaimaiért, melyet a májusi ájtatosságon keresztül odaadó, fáradhatatlan kitartással tanúsított, mely alkalommal híveinek hű oktatója volt a boldogságos szűz Máriának, a Jézus Krisztusnak tisztelete és szeretete gyakorlásában, továbbá vallásos buzgóságunkra való törekvésben s az Isten imádása s annak ismeretében.

Mi az egyháznak s abban több társulatnak tagjai, forró imánkat küldjük a mindenható jó Istenhez, hogy a mi szeretve tisztelt főpásztorunkat az emberi kor legvégső határáig tartsa meg, a mi örömeinkre, a mi boldogságunkra s hogy így lehessen szerető híveinek gondozó főpásztor!

Fogadja Méltóságod alázatos köszönetünket azon könnyekig ható bucsuszentbeszédért, amelylyel Méltóságod Mária királynőtől elbucsuztatta híveit. Kérjük Istenünket, hogy amiket híveikért tett, mint legkiválóbb hivatásos lelkipásztor, fáradaimaiért viruló egészséggel, jó erővel jutalmazza az egek Ura. Bizva a mindenható jó Atyába s a boldogságos szűz Máriába, minden nap kérjük Istenünket, hogy a mi lelkünk gondviselőjét tartsa meg számunkra az évek hosszú során.

Ujból megköszönve lelki oktatásunkat, maradtunk a sirig tisztelő hívei és kiszolgálói:

*Szent József társulati tagok
Szent olvasó társulati tagok.
Jézus szíve társulati tagok.
J. L., P. J. zárándokok.*

CSARNOK.

Az őrangyal.

— Regény. —

Irta: **Thán Gyula.**

(Folyt.)

Meglátszott a Jolán arczán, a boldogság lesugárzott róla. Közelében ült Béla is, aki vég elen gyönyörűséggel társalgott vele s a vacsora tartama alatt a figyelem minden jelével bőven elhalmozta.

Boldogok voltak mindnyájan. Gyanutlanul ültek és társalognak az asztalnál, de azt senki se vette észre közülök, hogy van egy ember, aki bujva lesi, figyelni minden mozdulatukat.

Lánczy Kálmán volt. A nagyszony háttájaról elmenekült ugyan, de lelkiismeret-mardosása közben a közelben meghúzódott. Onnan lesett a ház felé. Tudni akarta, ki jön onnan és ki megy oda, hogy ebből aztán következtetéseket vonjon le s a védelmezésre is előkészüljön.

Csakhamar azonban azt látta, hogy a nagyszony a Jolán és Béla karjába fogóva a jó uton jön le.

— Hová mehetnek ezek? — idegesi tette ez a kérdés.

Távolról, felve, óvatosan követte őket s megrettent, mikor azt látta, hogy mind a hárman a kastély parkjába térnek. Azután megvárta, míg alkalmas pillanatban ő is belopózhatik és oda somfordált az ebédő ablaka alá. Nagy dísznövény terjesztette ott szét szélés leveleit. A sötétben neki épea alkalmas buvóhely volt ez. Oda vonult, ott húzta meg magát. Még a lélekzetét is visszafojtotta, ha valaki közelgett. Onnan belátott az ebédőbe is. A szemé elé tárult kép kiábrándította minden reményéből.

— Hisz ezek teljesen megbékültek, — gondolta magában — ezek ellen nem lehet s talán hiábavalóság is lenne küzdeni.

Benn a teremben pedig vidáman folyt a társalgás. Bogátné s a nagyszony is felfedeztek őszintén egymás előtt mindent. Ez megerősítette lelkükben az ellenszenvet Lánczy Kálmán iránt és a szeretetet egymás iránt.

Béla és Jolán csendesesen egymás közt beszélgettek s a személyzet, a mely sűrűn forgott a teremben, csak azt láthatta, hogy ezek mindannyian végtelenül boldogok.

— Folyt. köv. —

Kitünő borok.

Kadarba 1 liter . . . 28 kr.
Rizsing 1 „ . . . 34 „
Ezerjő 1 „ . . . 40 „
Magyarádi 1 „ . . . 40 „

Váray József

fűszer- és borkereskedésben Debreczen, városi ujbérbáz, Piac- és Simenffy-u. sarok.

A Globus tisztító Extract
jobban tisztít mint minden más tisztító szer.

Leszállított szabott árak

mellett beszerezhető.

Szintató Cretton, Batist, és Zephirek, czérna mosó nadrág szövetek Creász Fonal és pamutvásznak nagy választékban.

Jánossy József és Társánál

előbb **Vagó Andor.**

Debreczen, főter. Nagytőzsde mellett.

MŰVÉSZI KIVITELŰ

platin képek, aquarellek vagy olajfestmények

és általában a fényképészethez tartozó legkényesebb munkák (eltérőleg vidék fényképészek szokásaitól) itthon műtermekben készülnek.

Tekintettel erre, saját érdekében jól teszi, ha a megrendeléseket gyűjtő fővárosi és külföldi utazóknak nem ül fel és itt helyben is csak oly fényképészhez fordul, aki feladatának igazán m is tud felelni.

NÉMETHI JÓZSEF fényképész, Piac-u. 42. (Bidermann-féle ház).

Értesítés.

Van szerencsém szives tudomására hozni, hogy az alant felsorolt árukat raktáram túltömöttsége miatt a mai naptól

meglehető olcsó áron árusítom,

és pedig: Női ruhaszövetek, zeffirek, kartonok, batistok, vásznak, kanavaszok, női-, férfi- és gyermek fehérneműek, fiu- és leányruhácskák, mindennemű kötények,

blousok és napernyők

feltűnő olcsó áron. Továbbá szőnyegek, ágyterítők, függönyök, paplanok — mivel ezek végkép kihagyatnak — minden elfogadható áron.

Ezen nem mindég kínálkozó alkalmat szives figyelmébe ajánlna vagyok kiváló tisztelettel:

KISS LAJOS ALFÖLDI-TAKARÉK-PÉNZTÁR ÉPÜLET.

— Szövet maradványok félárban. —

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.
Levelbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg bekezdetik.
Apró hirdetések előre fizetendők.

Szirma-kalaphoz való lakk minden színben kapható Félégyházi János fűszer-, esemege-, bor-, ásványvíz kereskedésében Piacz-és Miklós utca sarok.

Eladó a város közvetlen közelében a Szepesen, uri lakkal és minden szükséges gazdasági épületekkel felszerelt 13³/₄ nyilas tanyaföld, lent a városban 3 szál nagy tölgyfa gerenda eladó. Értekezés SZINAY GYULAVAL Rákóczy-utca 15.

A Pereg düllön egy nyilas föld tanyával eladó. Értekezhetni Csemete-utca 15.

Ügyes női-ruha varrónő uri házakhoz ajánlkozik. Czim: Arany János-utca 20.

Blous és napernyőkben feltűnő nagy választék Halnagyi Sámuel áruházában főtér.

Szabász, ki már kellő gyakorlottsággal bír, a férfi-szabóságban jó munkás felvétetik. Czim a kiadóban.

Nyári férfi- és gyermek-ruhák legolcsóbb árak mellett FRANK REZSŐ áruházába, (Bika-szálloda mellett.)

Jó gépkötő, varrónő felfogadtatik házhoz azonnal Főtér 41. emelet hátul.

Modern 6 szoba, előszoba mellékhelyiséggel azonnal kiadó Szent-Anna-utca 48.

Joghaligató ajánlkozik helyben vagy vidékre instructornak egy vagy két alsó gymnazista mellé ajánlat „Debreczen, főposta J. gász k.” czimre kérek.

Alkalmazást nyer egy fiatal kereskedő-segéd előnyben részesül, ki a cipő-üzletben jártasággal bír. Czim a kiadóban.

Vajat naponta frisset ajánlok 1 kilót 1 frt 20 krért. Deusch Lajos Piacz-utca 38.

Veszélymentes önberetváltkozó készületek, Angol beretvák, ollók és zsebkések jótállás mellett, beszerzési forrás MÁRTON GYULA üzletében Debreczen, Főtér.

Kul-utca 138. sz. ház kedvező feltételek mellett olcsón eladó. Értekezhetni Polgári takaré- és segélyszövetkezethél.

Savanyu vízhez legjobb kerti vinkó kapható Főgel Ferencznel Hunyadi-utca 28.

Péteren üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Borsy ezukrázdájában.

Hat nyilas tanyaföld elsőrendű, közel az ebési állomáshoz eladó. Értekezhetni Piacz-u. 7. sz. a tulajdonosnál vagy Zádor Lajos üzletében.

Tanuló leányok felvétetnek Rózsa Lajos czégnél, Kistemplom-tér.

Katonakeztyük tisztítását javarészel együtt párját 8 krért, glase-keztyük tisztítását jutányos árért vállalom. Péterfia utca 37. sz.

Van szerencsém a nagyórdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a Szent-Anna- és Piacz-utca sarkán — egy negyed század óta fennálló hírlap-, játékkártya és sorsjegy árudámat továbbra is saját felügye- letem alatt fentartom, hol is előző eny- és pontos kiszolgáláról gondoskodtak. — Üzle- temben bel- és külföldi hírlapok előfizetése elfogadtatik. — A nagyórdemű közönség pártfogását kérve ti-ztelettel: Katz Jakab.

Varró leányok és tanuló leányok felvé- tetnek Eislerné, Kohn Róza var- rodájában, Egyház-tér 5.

ÉRTESETÉS!

Van szerencsénk t. vevőink b. figyel- mét felhívni, hogy május hó 1-től üzle- tünket

főtér, a Nagy-tözsde mellé helyeztük át, hol dusan felszerelt cipő-, kalap, fűszer- nemű készletünket hámul tes olcsón árul- sítjuk, divatos blousok, napernyők fél árban.

Tisztelettel:

Szekely Jenő és társa.

Kézélők párja 20 kr. — Vasutasoknak 10% engedmény.

Megérkeztek

a legszebb tavaszi újdonságok
női divatszövetekben
Bluz selymekben, Tenis, Chiné és De laene szövetekben, nap- ernyőkben

Szabó Lajos fiai czégnél,

Debreczen, Rózsater.

ALAPITTATOTT 1828.

Füvessy Lajos

előbb Füvessy Bertalan
érezöntöde és kútfuró vállalata

Debreczen, Simonffy-utca 15.

Ajánlja saját készítményű kút szivattyúit 2 évi jótállással.

Jó vizű kútak furását helyben és vidéken gyorsan és legjutányosabban jótál- lással eszközöl.

Legnagyobb és legolcsóbb cipő-áruház Debreczenben.

Női cipők

Férfi cipők

Áruházam megtekintésére meghívom a t. közönséget, ahol a legdivatosabb és legtartó- sabb cipőt kaphat. Tisztító bőkenőcsöt minden bevásárlásnál ingyen adok. 10 fitavú bevásárlásnál franco küldök. Bonyi bőrből cugos vagy fű- és lábbeli . 240-260-280. Zerge bőrből cugos, fűző vagy gombos . 280 300-350. kezttyűszárral cugos, fűzős v. gombos . 350 400-430. Párisi Sevró cugos, fűzős v. gombos . 450 550-650. Sevró akk kezttyűszárral cugos v. fűzős . 300 350-370. Lasting cugos selyem cuggal . 240. Bonyi bőrből sima vagy betétes lábbeli . 240. Karisbádi tükör bőrből kezttyűszárral cugos vagy Bergsteiger . 350 390-450. Párisi Sevró cugos vagy Bergsteiger . 500 550-600. Maici Lakk cugos vagy Bergsteiger . 450 550. Sárga Bonyi bőrből cugos vagy Bergsteiger . 350-400-450. Konkurenczia ki van zárva. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesített- nek. Nem tetszés esetén a cipőt kicserélem, vagy a fizt visszaadom.

Lőw Zsigmond és Társa

DEBRECZEN, Piacz- és Szent-Anna- utca sarkán.

Utazó kosarak,

kézibőröndök, coupé kosarak, láda koffe- rok, rakettek, tenis labda, kertii butorok, croquet játék, gyermek séta-kocsik, összes nyári játékok óriási választékban és feltűnő olcsó árakban kaphatók.

ROSENBERG EMIL,
Nagy bazár, Bank-palota.

BOROK

Kitűnő Hamoki vegyes fajbor, 1 liter 28 kr
Kitűnő Ermelléki Rizling bor, 1 „ 35 „
Kitűnő Magyarádi 1898. évi, 1 „ 40 „

A borok valódisága és tisztaságáért kezeséget vállal

KONTSEK GÉZA

fűszer- és borkereskedő Debreczen, Kossuth-u.

Alkalmi ajánlat.

A nyári idény beálltával, — miután a szőnyeg- és virágágyak kiültetése elérkezett, bátor vagyok a mélyen tisztelt közönségnek tudomására hozni, hogy nálam a legszebb és legerősebb növé- nyek a legolcsóbban szerezhetők be. Bármely időben szolgálatára állok a t. közönségnek. Kiváló tisztelettel:

Paczelt János.

Kékkő és Raffia háncs

legjobb minőségben és legolcsóbb árban beszerezhető:

Térei czég utódjánál.

Kizárólag festék és zsiradék üzlet. Debreczen, Hatvan-utca 13. szám.